

The European Union's IPA 2007 programme
For Croatia

Priručnik za pripremu izvješća

Aktivnost 2.5.

This project is funded by
The European Union

A project implemented by
AEI, Austria and RDA SP, Slovakia

Priručnik za pripremu izvješća

Aktivnost: **2.5. Pružanje pomoći u pisanju i pripremi izvješća za osnovne nositelje i institucije EU-a**

MS stručnjaci: Reinhard Koerbler, Elena Paliková, Norbert Winker

Izrađeno u: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Zagreb

March 2012

Sadržaj:

Uvod

Poglavlje 1: Predaja izvješća u skladu s metodologijama ESAW i EODS

Poglavlje 2: Predaja izvješća u skladu s metodologijom REACH

Poglavlje 3: Smjernice za podnošenje izvješća o stanju primjene zakonodavstva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu

Zaključci i prijedlozi

Uvod

Ovaj se priručnik odnosi na pružanje potrebne pomoći, savjeta, poduke i osposobljavanja u razvoju vještina potrebnih za prikupljanje izvješća od osnovnih nositelja, pisanju i pripremi izvješća za osnovne nositelje i institucije EU-a na poljima ESAW-a i EODS-a u prvom poglavlju i na polju REACH-a u drugom poglavlju. Postupci se temelje na prikupljanju i predaji informacija vezanih uz problematiku zaštite zdravlja i sigurnosti na radu koja se tiče ozljeda na radu i profesionalnih bolesti te proizvodnju i upotrebu kemijskih tvari od strane odgovornih hrvatskih nositelja.

Predaja izvješća o stanju primjene zakonodavstva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu tumači se u zasebnom poglavlju kako bi se nadležnim hrvatskim tijelima pružila prilika za uvid u preporuke za poboljšanje i usklađivanje trenutnih postupaka.

Priručnik sadrži preporuke i smjernice za pripremu izvješća i sve materijale potrebne za osposobljavanje (npr. Prezentacije u PowerPointu su u prilogu). Primjeri izvješća temeljeni na iskustvu, praksi i zakonodavstvu u Austriji i Slovačkoj su uzeti u obzir.

Prema ugovorenom poglavlja 1 (ESAW i EODS), 2 (REACH) i 3 (izvješća o zakonodavstvu o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu) sastoje se od sljedećih detalja:

- načela i metode
- sustavi i postupci
- metode prikupljanja informacija
- upute za izvješća i analize

Poglavlje 1:

Predaja izvješća u skladu s metodologijama ESAW i EODS

Načela i metode

Predaja izvješća o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima je obveza prema propisima EU-a.

Propisi su sljedeći:

- Regulatorna (EC) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o statistikama Zajednice o javnom zdravlju i zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu (tekst koji je bitan za Agenciju za okoliš-EEA)¹;
- Uredba Komisije (EU) br. 349/2011 od 11. travnja 2011. o provedbi regulative (EC) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o statistikama Zajednice o javnom zdravlju i zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu, koje se tiče statistika o ozljedama na radu (tekst koji je bitan za Agenciju za okoliš-EEA);
- Preporuka Komisije od 19. rujna 2003. koja se odnosi na Europsku listu profesionalnih bolesti (obavijest pod brojem dokumenta C(203) 3297) (tekst koji je bitan za Agenciju za okoliš-EEA) (2003/670/EC).

Sukladno Članku 1 Regulative br. 1338/2008

Predmet

1. Ova regulatorna određuje zajednički okvir za sustavnu izradu statistika Zajednice o javnom zdravlju i zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu. Statistika nastaje u skladu sa standardima nepristranosti, pouzdanosti, objektivnosti, troškovne učinkovitosti i statističke povjerljivosti.

2. Statistika će uključivati, u obliku usklađenog i zajedničkog skupa podataka, podatke potrebne za djelovanje Zajednice na polju javnog zdravlja, za podršku nacionalnim strategijama razvoja visokokvalitetne, univerzalno dostupne i održive zdravstvene zaštite kao i djelovanje Zajednice na polju zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

3. Statistika će pružati podatke za strukturne pokazatelje, pokazatelje održivog razvoja i zdravstvenih pokazatelja za Europsku zajednicu (ECHI) kao i za druge setove pokazatelja koje je potrebno razviti radi nadzora djelovanja Zajednice na poljima javnog zdravlja i zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Svrha ovih regulatorna o statistici zaštite zdravlja i sigurnosti na radu je određivanje posebnih metoda sprječavanja i smanjenje troškova nacionalnih zdravstvenih osiguranja.

Kako bi nacionalne statističke podatke bilo moguće usporediti, metodologija Europske statistike o nesrećama na radu (ESAW) i Europska statistika za profesionalne bolesti (EODS) razvijene su i primjenjene u tri koraka.

---

¹ U skladu s odredbama u **Aneksu IV** Regulative (EC) br. 1338/2008 ciljno područje u vezi s nesrećama na radu je pribavljanje statističkih podataka o istima.

U skladu s odredbama u **Aneksu IV** Regulative (EC) br. 1338/2008 ciljno područje u vezi s profesionalnim bolestima i drugim zdravstvenim problemima i bolestima vezanim uz rad je pribavljanje statističkih podataka o priznatim slučajevima profesionalnih bolesti i drugih problema i bolesti vezanih uz rad.

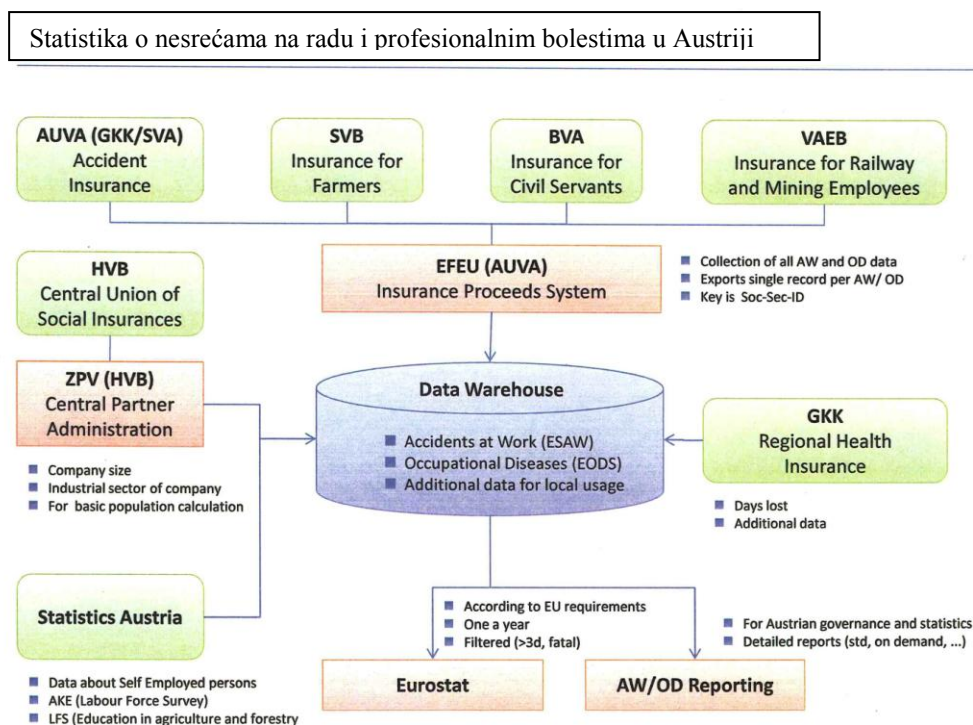
Sustavi i postupci

Za statistiku o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima potreban je najprije prikladan sustav prijave temeljen na određenom nacionalnom zakonodavstvu. Potrebno je prilagoditi postojeće obrasce izvješća o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima zahtjevima Europske statistike o ozljedama na radu (ESAW) i Europske statistike za profesionalne bolesti (EODS) ili je potrebno napraviti prikladne obrasce.

Prema zakonskim odredbama, tvrtke su obvezne prijaviti sve ozljede na radu i profesionalne bolesti. Pridržavanje te odredbe mora biti obvezno i izostanak potrebnih izvješća mora za posljedicu imati gospodarske sankcije za tvrtku.

Metode prikupljanja podataka

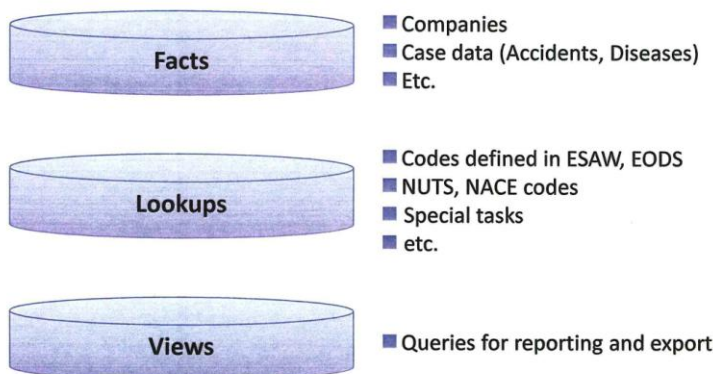
Sve uključene institucije moraju prikupljati izvješća o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima te ih predavati u „skladište podataka“. Preporuča se da to čini Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO) jer raspolaže najboljim statističkim podacima i podacima za šifriranje ESAW-a i EODS-a. Najjednostavniji je način unaprijediti postojeću strukturu koja je dokazala svoju učinkovitost.

Snažno se preporuča primjena zakonske obveze prijave svih slučajeva koji odgovaraju definicijama ozljeda na radu i profesionalnih bolesti. Potrebne su posebne odredbe za osiguravanje tih izvješća kako bi podatke bilo moguće usporediti.

Uputstva za izvješća i analize

Statistika o nesrećama na radu i profesionalnim bolestima u Austriji

Obrasci izvješća moraju biti lako razumljivi i ne mogu sadržavati sve detaljne varijable određene metodologijama ESAW i EODS jer tvrtke moraju dati sve potrebne informacije o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima uključujući i opise stanja mjesta rada. Potom grupa posebno osposobljenog osoblja mora „prevesti“ te podatke u parametre ESAW i EODS.

Naposlijetku svi hrvatski nositelji moraju biti uključeni u postupak, od određivanja sustava prijave preko nacionalnih uputa za pridržavanje odredbi EU-a do prijavljivanja EUROSTAT-u.

Statistika o nesrećama na radu i profesionalnim bolestima u Austriji

Nositelji

Austrijski državni inspektorat

Austrijska gospodarska komora, Udruga trgovaca

Austrijska federalna gospodarska komora

Sindikati

Stručnjaci medicine rada, inženjeri zaštite na radu

Poduzeća (statistika o zaposlenicima u poduzećima)

Odnosi s javnošću Austrija

Novinari

Znanstvene institucije

Proizvodna poduzeća

Poglavlje 2:

Predaja izvješća u skladu s metodologijom REACH

Načela i metode

Kao jedinstven pravni sustav za sve kemikalije u Europskoj uniji je s regulativom REACH (registracija, procjena i odobravanje kemikalija – Registration, Evaluation, Authorisation of Chemicals) uvedeno novo zakonodavstvo koje se odnosi na kemikalije kako bi se osiguralo promicanje sigurnog korištenja kemikalija u svim primjenama.

Kod velikog dijela više od 100 000 kemikalija, koje su trenutno kao tzv. „stare tvari“ u slobodnoj prodaji na europskom tržištu, istražena su samo pojedina moguća opasna svojstva. Radi postizanja razine zaštite koja obuhvaća sve kemikalije – te radi omogućavanja preventivne zaštite zdravlja i okoliša u budućnosti – potrebno je sve kemikalije koje se unutar EU-a u količinama većim od jedne tone slobodno prodaju zabilježiti u središnju bazu podataka nakon registracije učinjene od odgovarajućih proizvođača ili uvoznika (stare i nove tvari te tvari koje će biti prisutne u budućnosti).

REACH je europska regulativa o kemikalijama koja zamjenjuje određena područja trenutno važećih smjernica i propisa. REACH regulira postupanje s kemikalijama kao takvima u pripravcima i proizvodima. REACH obuhvaća sve kemikalije bez obzira imaju li opasna svojstva ili ne. Sustav REACH zahtijeva od proizvođača i uvoznika osobnu odgovornost za sigurnost svojih kemikalija i pribavljanje podataka potrebnih za procjenu. Obvezni su uvjerljivo pokazati da su njihove tvari sigurne za rukovanje pri svim namjenama te da li je zdravlje prerađivača ili korisnika ili pak okoliš prekomjerno opterećeno.

Za tvari koje se godišnje proizvede ili uveze više od jedne tone, potrebna je registracija svakog proizvođača/uvoznika. Radi se o obrascu kojeg se elektronskim putem predaje nadležnom tijelu prema potrebi s dokumentacijom. Opseg dokumentacije koju je potrebno podnijeti ovisi o količini i opasnim svojstvima tvari. Tijekom procjene registracije agencija na temelju podataka u registracijskoj dokumentaciji određuje koja je dodatna testiranja potrebno provesti. Za zabrinjavajuće tvari potreban je zahtjev za odobrenje za zasebnu upotrebu. Instrument odobrenja osigurava sigurnu primjenu za takve kemikalije u budućnosti.

Zabrane ili ograničenja postoje za određene, posebno opasne tvari koje je dozvoljeno samo pod određenim uvjetima proizvoditi, uvoziti, prodavati ili upotrebljavati. Prema novim odredbama je za sve uključene, dakle i za korisnike kemikalija, potrebna razmjena informacija duž cijelog opskrbnog lanca. Za upravljanje regulativom REACH osnovana je „Europska agencija za kemijske tvari (ECHA)“ u Helsinkiju kao središnje nadležno tijelo i mjesto informiranja.

Vežano uz industriju sljedeće tvrtke sa sjedištem u EU-u koje se bave kemikalijama imaju obveze prema odredbama regulative REACH: proizvođači, uvoznici kemikalija u EU, naknadno uključeni korisnici (tvrtke koje koriste kemikalije) i prodavači kemikalija.

Za kemikalije, koje se godišnje u količinama većim od jedne tone po proizvođaču ili uvozniku proizvode ili uvoze, proizvođači/uvoznici moraju dostaviti registracije koje se prikupljaju u središnju bazu podataka. Potrebno je i navesti podatke o njihovim svojstvima, primjenama i sigurnom postupanju. Podaci vezani uz sigurnost prosljeđuju se u oba smjera opskrbnog lanca. Europska agencija za kemijske tvari preuzima registracijsku dokumentaciju, upravlja bazom

podataka i objavljuje podatke koji nisu povjerljivi. Agencija, tj. nadležna tijela procjenjuju dokumentaciju i tvari. Pomoću procjene tvari može se opravdano sumnjati na opasnost za zdravlje i okoliš. Za zabrinjavajuće tvari potrebno je odobrenje Europske Komisije, osim toga postoje općenite zabrane ili ograničenja.

Obveze proizvođača ili uvoznika

Proizvođači i uvoznici moraju prikupljati podatke o svojstvima za svoje tvari i primjeri izlaganja. Obvezni su procijeniti sigurnost svojih tvari i predložiti mjere za smanjivanje rizika i rukovanje. Za primjene tvari prijavljenih od strane naknadno uključenih korisnika uzimaju u obzir sigurno rukovanje duž cijelog opskrbnog lanca. Proizvođači i uvoznici komuniciraju u dva smjera, s nadležnim tijelima putem registracije u agenciji i s kupcima putem proširene sigurnosne liste podataka.

Obveze:

- Predregistracija, registracija
- Prosljeđivanje podataka kupcima (sigurnosna lista podataka, po potrebi proširena)

Moguće obveze:

- Zahtjev za odobrenje
- Pridržavanje odredbi ograničenja
- Bilježenje opasnih tvari na popis i popis sa oznakama

Obveze naknadno uključenih korisnika (Downstream User):

Naknadno uključeni korisnici imaju znatno manje obveza, moraju uzeti u obzir preporučene mjere zaštite na radu u proširenoj sigurnosnoj listi podataka i po potrebi preddobavljače obavijestiti o primjeni.

Obveze:

- Provjeriti proširenu sigurnosnu listu podataka od dobavljača i provoditi preporučene mjere upravljanja rizikom

Moguće obveze:

- Sastavljanje sigurnosne liste podataka za pripremu i slanje iste kupcima
- Odgovor dobavljača o pojedinim primjenama tvari
- Ako proizvođač ili uvoznik nisu učinili za tu tvar i njezinu primjenu, provesti vlastitu procjenu sigurnosti tvari, po potrebi tražiti vlastito odobrenje
- Pridržavanje odredbi ograničenja

Obveze prodavača:

Prodavač koji EU-u skladišti, prodaje ili poklanja tvari kao takve ili u obliku pripravka. Može se raditi i o samostalnom prodavaču, ali ne i o naknadno uključenom korisniku. Prodavači su obvezni neposredno prosljeđivati podatke prethodno i naknadno uključenim sudionicima ili prodavačima unutar opskrbnog lanca, tj. njihovim dobavljačima i kupcima.

Metode prikupljanja podataka

Za sve uključene, dakle za proizvođače/uvoznike i naknadno uključene korisnike kemikalija potrebna je razmjena informacija duž opskrbnog lanca. Nisu samo dobavljači obvezni obavještavati kupce o tvarima nego i kupci moraju prenositi informacije potrebne za registraciju (ponajprije svrhu primjene) kako bi njihova primjena mogla biti obrađena prije registracije.

Prodavači samo prosljeđuju ove informacije niz opskrbeni lanac. Već dugo vremena je prosljeđivanje sigurnosnih informacija putem sigurnosne liste podataka obvezno. Sigurnosna lista

podataka je sigurnosno-tehnički list o tvari ili pripravku poput deklaracije lijeka, jasno i pregledno sadrži najvažnije informacije i prati proizvod duž cijelog njegovog opskrbnog lanca. Sigurnosna lista podataka omogućuje stručnom korisniku usvajanje bitnih mjera za zaštitu zdravlja i okoliša i sigurnost na radu. Dobavljači besplatno stavljaju na raspolaganje kupcima sigurnosnu listu podataka najkasnije pri prvoj isporuci proizvoda. Ako kupac naknadno prerađuje i prosljeđuje proizvod, potrebno je prilagoditi sigurnosnu listu podataka i ponovno ju poslati svim korisnicima.

Dostava sigurnosne liste podataka obvezna je za:

- Tvari i pripravci koji su opasni
- Tvari koje ispunjavaju uvjete PBT-a (perzistentne, bioakumulirajuće, toksične) ili uvjete vPvB-a (vrlo perzistentne, vrlo bioakumulirajuće).

Ako je potrebno izraditi sigurnosnu listu podataka za sve korisnike, podaci moraju odgovarati podacima registracijske dokumentacije (smjernice za sigurnu primjenu tvari).

Proširena sigurnosna lista podataka

Proizvođači, tj. uvoznici moraju uvrstiti rezultate sigurnosne procjene tvari u sigurnosnu listu podataka. Primjeri izlaganja potrebno je priložiti sigurnosnoj listi podataka (proširena sigurnosna lista podataka). Svi naknadno uključeni korisnici moraju uzeti u obzir sigurnosnu listu podataka i sigurnosnu procjenu tvari (primjene, izlaganje (doticaj s ljudima i okolišem), mjere smanjivanja rizika).

Registracija

„Bez podataka nema tržišta“ ("NO DATA - NO MARKET") (čl. 5). Na temelju ove temeljne ideje regulative REACH potrebno je sve tvari koje se godišnje proizvedu ili uvezu u količini većoj od jedne tone registrirati, tj. agenciji (ECHA) poslati registracijsku dokumentaciju. Tvari koje nisu registrirane nije dopušteno proizvoditi ili ih stavljati u promet, ni u pripravku ni u proizvodu. Registracija je dakle pretpostavka da je tvar dopušteno pustiti u promet.

Agencija je na svojim internetskim stranicama već objavila popis već registriranih tvari kao pomoć naknadno uključenim korisnicima. Nije potrebno registrirati proizvode već pojedine tvari (čak i kada su sastavni dio pripravka ili proizvoda) te je potrebno registrirati i međuproizvode. Tvari koje su prisutne na tržištu nakon stupanja na snagu regulative REACH potrebno je odmah registrirati (unutar prve godine, čl. 140, odl. 2).

Uputstva za izradu izvješća i provođenje analiza

Trajanje izvršenja registracijskih obveza

Predregistracija je započela godinu dana nakon stupanja na snagu regulative REACH i trajala je šest mjeseci (od sredine do kraja 2008.). Do 2008. (godinu dana nakon stupanja na snagu regulative REACH) bilo je potrebno registrirati tvari koji nisu tvari u postupnom uvođenju ili nisu bile predregistrirani.

Registracija za tvari u postupnom uvođenju: za tvari u postupnom uvođenju za koje je izvršena predregistracija obveza registracije je između tri i šest mjeseci.

Do 2010. (nakon 3 godine) moraju biti registrirane tvari koji su u količinama od jedne tone ili više proizvedene ili uvezene po godini i proizvođaču ili uvozniku u EU ili su: karcinogene, mijenjaju genetski materijal ili dovode u opasnost razmnožavanje.

Do 2013. (nakon 6 godina) moraju biti registrirane tvari koje su u količinama od 100 tona ili više po godini i proizvođaču/uvozniku u EU proizvedene ili uvezene (i nisu opasne za okoliš).

Do 2018. (nakon 11 godina) moraju biti registrirane tvari koje su u količinama od jedne tone ili više po godini i proizvođaču/uvozniku u EU proizvedene ili uvezene te nisu prethodno registrirane.

Tvari u postupnom uvođenju

Kao tvari u postupnom uvođenju regulativom REACH određuju se one tvari koje:

- upisane u popis EINECS (popis starih tvari EU-a). Radi se o tvarima koje su već duže vremena u Europskom gospodarskom prostoru na tržištu
- nalaze se na popisu nepolimera (No-longer-Polymer-NLP). Pri tome se radi o tvarima koje su prije određene kao polimeri, a danas više ne odgovaraju toj definiciji, npr. neki emulgatori (prepolimeri)
- proizvedeni u EU tijekom 15 godina prije stupanja na snagu regulative REACH, ali nisu nikad na temelju zakona o kemikalijama prodavani ili poklonjeni

Radi neprekinutog oglašavanja mnogih tvari u postupnom uvođenju koji se već nalaze na tržištu određen je rok za predaju registracijske dokumentacije (između 3 i 11 godina od stupanja na snagu regulative REACH).

Registracija tvari u postupnom uvođenju

Nakon učinjene predregistracije, tvrtka koja je obvezna učiniti registraciju dobiva pristup internetskom forumu (SIEF) agencije gdje mogu pronaći druge tvrtke koje žele registrirati istu tvar, tj. dobiti informacije o istoj tvari. To je potrebno radi sprječavanja nepotrebnih pokusa na životinjama provedbom obvezujuće zajedničke registracije.

Predviđeno je zajedničko dostavljanje registracije i razmjena podataka o tvari kada više tvrtki želi registrirati istu tvar i jedna od njih to zahtijeva. Kada se radi o pokusima na kralježnjacima, obvezno je zajedničko korištenje podataka. U skladu s načelom jedna supstanca-jedna registracija (one substance - one registration (OSOR)), potrebna je jedna registracija po tvari. U idealnom slučaju bi tvrtke napravile registracijsku dokumentaciju, zajedno s konkurencijom, dostupni podaci bi se zajednički koristili, podaci koji nedostaju bi se zajednički tražili i troškovi bi se dijelili.

Registracija tvari koje nisu u postupnom uvođenju

Proizvođači ili uvoznici tvari koje nisu tvari u postupnom (i izuzeće se ne primjenjuje na njih) moraju provjeriti postoji li za njih već registracija. Ako postoji, podatke mogu zatražiti u postojećem registru. U slučaju pokusa na kralježnjacima to moraju učiniti.

Registracija tvari u proizvodima

Proizvod je predmet (koji se sastoji od tvari i/ili Zubereitungen), čiji je oblik za funkciju bitniji od kemijskog sastava. Samo tvari u proizvodu, koje se iz njega oslobađaju, moraju se registrirati pod određenim uvjetima. Odlučuje se između namjernog i nenamjernog oslobađanja.

Slučajevi namjernog oslobađanja tvari:

Tvar koja se, bez obzira na to je li opasna ili ne, u količinama većim od jedne tone godišnje u proizvodu proizvođača/uvoznika i tijekom uobičajene i predvidljive upotrebe oslobađa mora biti registrirana ako još nije za tu upotrebu.

Slučajevi u kojima je oslobađanje tvari nenamjerno, ali ne može biti isključeno:

Kada oslobađanje tvari iz proizvoda doista nije predviđeno, izlaganje čovjeka i okoliša (kod uobičajene ili predvidljive upotrebe, uključujući odlaganje) se ipak ne može isključiti, potrebna je prijava agenciji (radi se o obavijesti, ne registraciji) kada su sva tri uvjeta koja slijede ispunjena:

- radi se o tvari koja je vrlo zabrinjavajuća
- sadržana je u proizvodu u količini većoj 0,1%
- u proizvodu je ukupno sadržana u količini većoj od jedne tone po godini i proizvođači i uvozniku

Objavljeni podaci o već registriranim tvarima

Na internetskoj stranici agencije objavljene su sljedeći javni podaci o već registriranim tvarima

- Trgovački naziv
- Klasifikacija i oznaka
- Fizičko-kemijski podaci
- Nalaz toksikološke i ekotoksikološke analize
- Drugi podaci za sigurnu upotrebu

Što sadrži registracijska dokumentacija

Registracijska dokumentacija sastoji se od tehničkog sigurnosnog izvješća za količine tvari koje su veće od 10 tona godišnje. Podaci za registracijsku dokumentaciju: potrebni podaci ovise o količinu koju se proizvodi ili uvozi. Za sve količinske stupnjeve potrebno je navesti sljedeće podatke:

- Ime, općeniti podaci i podaci za kontakt proizvođača ili uvoznika
- Identitet tvari
- Procijenjena količina u kalendarskoj godini
- Proizvodnja i upotreba tvari
- Klasifikacija i oznaka
- Smjernice za sigurnu upotrebu
- Izlaganje
- Sažeci analiza
-

Iznimke u obvezi registracije i posebne odredbe

Nije potrebna registracija:

- Polimeri
- Djelatne tvari i formuliranje
- Pomoćne tvari za isključivu upotrebu
- Nove tvari (prijavljuju se u skladu s regulativom 67/548/EWG)
- Određene tvari u proizvodima
-

Postupci za izdavanje odobrenja (čl. 54)

Kod izdavanja odobrenja za tvari radi se o jamstvu koje kontrolira vrlo zabrinjavajuće kemikalije na prikladan način, tj. po potrebi mogu biti zamijenjene. Propis ne ovisi o količinama stavljenim u prodaju i ne vrijedi za tvari u količinama manjim od jedne tone godišnje.

Traženje odobrenja: potrebno je tražiti odobrenje za tvari koje su navedene u prilogu 14 regulative REACH. Za sljedeće tvari je moguć postupak za izdavanje odobrenja:

- tvari koji izazivaju rak
- tvari koji mijenjaju genetski materijal ili ometaju razmnožavanje
- tvari koji nisu prirodno razgradive, nakupljaju se u živim bićima i općenito su otrovni
- vrlo perzistentne i vrlo bioakumulirajuće
- ili imaju slična opasna svojstva (primjerice djeluju na hormone)

Poglavlje 3:

Smjernice za predaju izvješća o stanju primjene zakonodavstva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu

UVOD

Kako tumačiti završne odredbe direktiva:

Postoji nekoliko obveza u završnim odredbama direktiva EU-a (u svim direktivama, ne samo direktivama koje se tiču zaštite zdravlja i sigurnosti na radu). Završne odredbe nameću određene obveze uglavnom za zemlje članice i neke za Komisiju.

2 primjera:

Direktiva Vijeća 92/57/EEC od 24. lipnja 1992. o provedbi najmanjih sigurnosnih i zdravstvenih uvjeta za privremena ili pokretna radilišta (osma zasebna Direktiva unutar značenja Članka 16 (1) Direktive 89/391/EEC):

Članak 14

Završne odredbe

1. Zemlje članice će donijeti na snagu zakone, propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 31. prosinca 1993. Odmah po donošenju će izvijestiti Komisiju.

Obveza o prijenosu za zemlje članice.

- Kada zemlje članice usvoje ove mjere, one će uputiti na ovu Direktivu ili će popratno uputiti prilikom službene objave. Metode upućivanja odredit će zemlje članice.

Obveza o upućivanju za zemlje članice.

- Zemlje članice će izvijestiti Komisiju o tekstovima odredbi nacionalnog zakonodavstva koje su već usvojile ili usvajaju na polju koje određuje ova Direktiva.

Obveza slanja obavijesti / prije pristupa EU obveza slanja predobavijesti za buduće zemlje članice.

- **Zemlje članice će izvještavati Komisiju svake četiri godine o praktičnoj primjeni odredbi ove Direktive, ističući stajališta poslodavaca i radnika.**

Obveza izvještavanja o primjeni za zemlje članice.

Komisija će obavijestiti Europski parlament, Vijeće, Ekonomski i socijalni odbor te Savjetodavni odbor o sigurnosti, higijeni i zaštiti zdravlja na radu.

Obveza obavještavanja za Komisiju.

- **Komisija će periodično predavati izvješće o primjeni ove Direktive Europskom parlamentu, Vijeću i Ekonomskom i socijalnom odboru, uzimajući u obzir odlomke 1, 2, 3 i 4.**

Obveza izvještavanja o primjeni za Komisiju.

Direktiva Vijeća od 30. studenog 1989. o najmanjim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za radno mjesto (prva posebna direktiva unutar značenja Članka 16 (1) Direktive 89/391/EEC) (89/654/EEC):

Članak 10

Završne odredbe

1. Zemlje članice će donijeti na snagu zakone, propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 31. prosinca 1992. Odmah po donošenju će izvijestiti Komisiju. No, datum za Grčku je 31. prosinca 1994.

2. Zemlje članice će izvijestiti Komisiju o tekstovima odredbi nacionalnog zakonodavstva koje su već usvojile ili usvajaju na polju koje određuje ova Direktiva.

3. Zemlje članice će izvještavati Komisiju svakih pet godina o praktičnoj primjeni odredbi ove Direktive, ističući stajališta poslodavaca i radnika.

Komisija će obavijestiti Europski parlament, Vijeće, Ekonomski i socijalni odbor te Savjetodavni odbor o sigurnosti, higijeni i zaštiti zdravlja na radu.

4. Komisija će periodično predavati izvješće o primjeni ove Direktive Europskom parlamentu, Vijeću i Ekonomskom i socijalnom odboru, uzimajući u obzir odlomke 1, 2 i 3.

Dvije posebne (istaknute u gornjem tekstu) obveze navedene u završnim odredbama direktiva EU-a koje su dane kao primjer tiču se predaje tzv. „izvješća o primjeni“:

I. sustav izvještavanja zemalja članica Komisiji

primjeri:

„Zemlje članice će izvještavati Komisiju svakih pet godina...“

„Zemlje članice će izvještavati Komisiju svake četiri godine...“

II. sustav izvještavanja Komisije bitnih institucija EU-a i savjetodavnog tijela EU-a

primjer:

„Komisija će periodično izvještavati Europski parlament...“

NAČELA I METODE

Kako ispuniti obveze određene zemljama članicama u skladu sa samom Direktivom – tj. kako Komisiji predati nacionalna izvješća o primjeni zaštite zdravlja i sigurnosti na radu?

Obveze zemalja članica o izvještavanju o praktičnoj primjeni i Komisije da sastavi izvješće na temelju nacionalnih izvješća važan su dio zakonodavnog ciklusa koji omogućuje procjenu različitih aspekata praktične primjene Direktiva.

Od 2012. zemlje članice imaju novi pojednostavljeni i usklađeni sustav predaje izvješća Komisiji o praktičnoj primjeni zaštite zdravlja i sigurnosti na radu. Ovaj sustav usklađuje vremenski rok

prijave² i zahtijeva predaju jednog praktičnog izvješća o primjeni koje će uključivati glavni dio primjenjiv na sve direktive i posebna poglavlja vezana uz aspekte koji su posebni za svaku direktivu o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu. Stoga, umjesto velikog broja izvješća o svakoj direktivi koja su prije bila potrebna, sada zemlje članice moraju pripremiti i predati Komisiji (svakih pet godina) jedno sažeto izvješće.

Do 2012. odredbe za pripremu izvješća za svaku Direktivu o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu bile su nedosljedne u učestalosti i sadržaju.

Ovo neusklađeno/neujednačeno vremensko razdoblje koje određuje vremenski okvir za prijavu o primjeni zakonodavstva vezanog uz zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu Komisiji moguće je pokazati na sljedećim primjerima:

89/654/EEC: „Zemlje članice će izvještavati Komisiju svakih pet godina...”

92/57/EC: „Zemlje članice će izvještavati Komisiju svake četiri godine...”

U praksi se čini da se ova obveza ispunjava; čini se izravno nametnutom zemljama članicama, ali nije. Zemlje članice imaju dosta pasivnu ulogu u ovom slučaju. Uvijek čekaju upitnik koji će sadržavati izravna pitanja postavljena od strane Komisije i po primitku upitnika mogu odgovoriti; na temelju njih će se izraditi nacionalno izvješće.

Primljeni upitnik osigurava okvir kojeg bi se Komisija htjela pridržavati u svrhu izrade smjernica za zemlje članice i prikladnog odgovaranja koje je vezano uz temu.

Odgovore koje daju državna tijela (u množini, radi se o uobičajenom poslu za više nositelja) uključuju uglavnom opis pretvaranja i primjene zadane direktive u zemlji članici.

Nacionalno izvješće ima **dvostruki cilj**: prvo, analizirati zakonodavnu situaciju u zemlji članici prateći preuzimanje zadane direktive; drugo, procijeniti praktičnu primjenu direktive radi određivanja njezine učinkovitosti u zaštiti prava radnika u vidu zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Izvješće bi trebalo postati korisnim alatom i izvorom informacija za sve nositelje, javne i privatne, uključene u zaštitu radnika na radu.

Na temelju nacionalnog izvješća nositelja Komisije razrađuju pregled u **jedinstvenom izvješću o primjeni** i predaju ga institucijama i savjetodavnim tijelima EU-a.

Podaci iz izvješća o primjeni uglavnom se temelje ili na nacionalnim izvješćima primljenim od zemalja članica ili na studijama provedenim od strane neovisnih savjetnika i stručnjaka te na temelju bitnih podataka dostupnih na razini Europe. Zemlje članice i socijalni partneri su konzultirani o nacrtu ovog izvješća o primjeni.

Do sada smo na javnoj internetskoj stranici službenog glasila Europske unije mogli naći (<http://eur-lex.europa.eu/en/prep/latest/index.htm>) **6 vrsta izvješća o primjeni** koje je razradila Komisija u skladu s zakonodavstvom o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu. Naravno, postoji još izvješća o primjeni koje je razradila Komisija, ali se tiču ili uvjeta zakona o radu, antidiskriminacijskog zakonodavstva, pitanja spola i drugih specifičnih tema.

Radi se o sljedećim izvješćima:

I. COM(2004) 62 završno, Bruxelles, 05.02.2004.

---

² Direktive o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu za koje nije potrebno predavati izvješća su sljedeće: Direktiva 2000/54/EC (biološka), Direktiva 2004/37/EC (karcinogeni i mutageni izvori na mjestu rada) i Direktiva 83/477/EEC (azbest na mjestu rada).

Priopćenje Komisije za Europski parlament, Vijeće, Ekonomski i socijalni odbor regija o praktičnoj primjeni odredbi Direktiva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu 89/391 (okvir), 89/654 (radna mjesta), 89/655 (oprema za rad), 89/656 (osobna zaštitna oprema), 90/269 (ručno rukovanje teretima) i 90/270 (oprema sa zaslonu);

II. COM (2008) 698 završno, Bruxelles, 6.11.2008.

Priopćenje Komisije za Europski parlament, Vijeće, Ekonomski i socijalni odbor regija o praktičnoj primjeni odredbi Direktiva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu 92/57/EEC (privremena ili mobilna radilišta) i 92/58/EEC (sigurnosne oznake na radnom mjestu);

III. COM(2009) 449 završno, Bruxelles, 3.9.2009.

Priopćenje Komisije za Europski parlament, Vijeće, Ekonomski i socijalni odbor regija o praktičnoj primjeni odredbi Direktiva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu 92/91/EEC (dobivanje ruda bušenjem) i 92/104/EEC (vađenje ruda na površini i ispod površine);

IV. COM(2009) 599 završno, Bruxelles, 29.10.2009.

Priopćenje Komisije za Europski parlament, Vijeće, Ekonomski i socijalni odbor regija o praktičnoj primjeni odredbi Direktiva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu 93/103/EC (ribarice) i 92/29/EEC (liječnička pomoć na brodovima);

V. SEC(2010) 1339 završno, Bruxelles, 27.10.2010.

Radni dokument osoblja Komisije o primjeni Direktive Vijeća 94/33/EC od 22. lipnja 1994. O zaštiti mladih na radnom mjestu.

VI. SEC(2011) 982 završno, Bruxelles, 22.7.2011.

Radni dokument osoblja Komisije o primjeni zemalja članica Direktive Vijeća 91/383/EC od 25. lipnja 1991. koja dopunjava mjere poticanja poboljšanja u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu za radnike zaposlene na određeno ili privremeno.

Od 2012. postoji nova zakonska osnova za pojednostavljeni i usklađeni sustav koji je već spomenut u tekstu:

Direktiva 2007/30/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. koja dopunjuje Direktivu Vijeća 89/391/EEC, njezine zasebne Direktive i Direktive Vijeća 83/477/EEC (konsolidirana verzija - Direktiva 2009/148/EC), 91/383/EEC, 92/29/EEC i 94/33/EC s namjenom pojednostavljivanja i racionalizacije izvješća o praktičnoj primjeni (tekst koji je bitan za Agenciju za okoliš-EEA) (tzv. Direktiva o pojednostavljenim izvješćima)

Članak 17a Direktive 89/391/EEC dopunjen Direktivom 2007/30/EC određuje sljedeće:

„Izvješća o primjeni

1. Svaki pet godina, zemlje članice će predati **jedinstveno izvješće** Komisiji o praktičnoj primjeni ove Direktive i zasebnih Direktiva obuhvaćenih Člankom 16(1), ističući stajališta socijalnih partnera. Izvješćem će se procijeniti različita stajališta vezana uz praktičnu primjenu različitih Direktiva i, gdje je prikladno i dostupno, dati podatke raspoređene po spolu.

2. **Struktura izvješća, uz upitnik** koji određuje sadržaj upitnika, odredit će Komisija u suradnji sa Savjetodavnim odborom za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu.

Izvješće će uključivati općeniti dio o odredbama ove Direktive vezanim uz zajednička načela i točke koje je moguće primijeniti na sve Direktive navedene u prvom odlomku.

Kao dodatak **glavnom dijelu, posebna poglavlja** će se baviti primjenom posebnih aspekata svake Direktive, uključujući posebne pokazatelje, ukoliko su dostupni.

3. Komisija će predati strukturu izvješća zajedno s gore navedenim upitnikom koji određuje sadržaj izvješća zemljama članicama najkasnije šest mjeseci prije isteka razdoblja koje izvješće obuhvaća. Izvješće se predaje Komisiji unutar 12 mjeseci nakon završetka petogodišnjeg razdoblja koje obuhvaća.

4. Koristeći ova izvješća kao temelj, Komisija će procijeniti primjenu Direktiva prema važnosti, istraživanju i stručnom znanju na različitim poljima. Unutar 36 mjeseci po završetku petogodišnjeg razdoblja Komisija će obavijestiti Europski parlament, Vijeće, Europski ekonomski i socijalni odbor te Savjetodavni odbor za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu o rezultatima ove procjene i, ukoliko bude potrebno, o bilo kakvim inicijativama u svrhu poboljšanja djelovanja regulatornog okvira.

5. Prvo izvješće će obuhvaćati razdoblje od 2007. do 2012.“

SUSTAVI I POSTUPCI

U skladu s Člankom 17a odlomkom 2 Direktive 89/391/EEC strukturu izvješća zajedno s upitnikom kojim se određuje sadržaj izvješća već je odredila Komisija u suradnji sa Savjetodavnim odborom za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Naime, unutar strukture Savjetodavnog odbora u ad hoc Radnoj skupini „Strukturiranje izvješća o primjeni“.

Ukupno su održana oko četiri sastanka ove radne skupine u razdoblju od 2007. do 2009.

2007. – mandat je usvojen – sadržaj = potvrda i opis uloge radne skupine

2009. – struktura izvješća, zajedno s upitnikom su usvojeni na plenarnom sastanku Savjetodavnog odbora u lipnju.

U skladu s usvojenim mandatom ove ad hoc radne skupine, zadatak je bio pripremiti nacrt strukture izvješća o praktičnoj primjeni Direktiva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu.

Osnova stvaranja jedinstvenog izvješća bilo je izvješće o primjeni iz 2004. o praktičnoj primjeni odredbi Okvirne Direktive i prvih pet Direktiva kćeri (Priopćenje Komisije COM/2004/62).

Konačni rezultat je uključen u Odluku Komisije 2011/9200 koja je usvojena 20. prosinca 2011. u Bruxellesu kojom se određuje struktura i upitnik za izvješće o praktičnoj primjeni koje će sastaviti zemlje članice s obzirom na Direktivu 89/391/EEC, njezine zasebne Direktive, te Direktive 2009/148/EC, 91/383/EEC, 92/29/EEC i 94/33/EC. Odluka Komisije zajedno s dopisom su na engleskom jeziku uključeni u Aneks I.

Odluka Komisije sastoji se od tri dijela:

A DIO – upitnik (središnje pitanje)

B DIO – smjernice (objašnjenje Komisije za zemlje članice kako sastaviti izvješće)

C DIO – popis direktiva (1 okvirna + 23 zasebne direktive)

A DIO = UPITNIK ZA SASTAVLJANJE IZVJEŠĆA O PRAKTIČNOJ PRIMJENI

I ODLOMAK – Općenita pitanja

1. Uvod: Općeniti podaci i informacije
  - 1.1. Tablica s podacima / 1.2. - 1.3. pitanja
2. Opis poduzetih mjera primjene
  - 2.1. - 2.8. pitanja
3. Procjena iskustva u praktičnoj primjeni
  - 3.1. - 3.4. pitanja
  - Stajališta socijalnih partnera

II ODLOMAK – POSEBNE DIREKTIVE

1 okvirna + 23 zasebne direktive (ukupno 190 pitanja)

Tablica s podacima (br. 1.1) ispunjena od strane slovačkog partnera u twinningu čini jedan od aneksa ovom priručniku. Uključena je u Aneks II.

METODE PRIKUPLJANJA INFORMACIJA

Vremenski okvir – „tko čini što i kada“:

Vremenski okvir	Obveza zemlje članice	Obveza za Komisiju
Prvo izvješće će obuhvaćati razdoblje od 2007. do 2012.	Hrvatska vjerojatno neće sudjelovati jer još nije zemlja članica. Zemlje članice će predati izvješće ističući stajališta socijalnih partnera (kao aneks) do kraja 2013.	Komisija će procijeniti primjenu Direktiva i o tome obavijestiti nadležne institucije EU-a do kraja 2015. Od 27 nacionalnih izvješća Komisija će stvoriti jedinstveno europsko izvješće i predati ga navedenim institucijama EU-a do 2015.
Drugo izvješće će obuhvaćati razdoblje od 2013. do 2018.	Hrvatska će sudjelovati i predat će nacionalno izvješće o primjeni ističući stajališta socijalnih partnera Komisiji do 2019. jer je zemlja članica.	Komisija će procijeniti primjenu Direktiva i o tome obavijestiti nadležne institucije EU-a do kraja 2021. Od 28+ nacionalnih izvješća Komisija će stvoriti jedinstveno europsko izvješće i predati ga navedenim institucijama EU-a do kraja 2021.
Treće izvješće će obuhvaćati razdoblje od	Hrvatska će sudjelovati i predat će nacionalno izvješće o	Komisija će procijeniti primjenu Direktiva i o tome obavijestiti

2019. do 2024.	primjeni ističući stajališta socijalnih partnera Komisiji do 2025. jer je zemlja članica.	nadležne institucije EU-a do kraja 2027.
----------------	---	--

Odgovorni nositelji koji mogu pružiti tražene informacije su u Hrvatskoj:

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava;

Ministarstvo zdravlja (direktive – biološke, kancerogeni i mutageni, kemijski i fizički);

Ministarstvo gospodarstva (direktive vezane uz rudarstvo);

Ministarstvo pravosuđa (pitanja broja pravnih djelovanja u zadnjoj točki tablice s podacima upitnika);

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje;

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu;

socijalni partneri – poslodavci i predstavnici zaposlenika;

Državni inspektorat;

Zavod za statistiku.

Bitno je da zemlje članice mogu jednostavno i brzo pripremiti ova izvješća. Informacije iz izvješća trebaju pružiti praktične zaključke. Jedna zemlja članica trebala bi moći učiti iz dobre prakse druge zemlje članice. Ne bismo se trebali baviti zakonodavstvom kao takvim nego se usredotočiti na to kako poboljšati njegovu primjenu.

Način rada – prvo ključno pitanje je odluka o tome tko će preuzeti vodeću poziciju među stakeholders i glavnu odgovornost za pripremu, nadzor i završnu predaju nacionalnog izvješća Komisiji. U Hrvatskoj bi to trebalo biti Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

Nakon ove odluke, dogovara se zajednička razmjena ideja radi razmatranja materijala, podjele odgovornosti među dionicima, određivanja rokova za predaju nedovršenih, preliminarnih odgovora te naposljetku i konačnog odgovora; moguća je organizacija više zajedničkih sastanaka radi rasprave spornih točaka i završne odbrade materijala; vrijeme za cjelokupni rad je oko 2 godine.

Naposljetku, cjelokupna odgovornost za slanje „cijelog paketa“ će biti na Ministarstvu rada i mirovinskog sustava – završno izvješće za Komisiju (elektronski i poštom) i čekanje na odgovor u obliku jedinstvenog europskog izvješća o primjeni. Prije službene objave europskog izvješća o primjeni na internetskoj stranici službenog glasila Europske unije, od Ministarstva rada i mirovinskog sustava će se još jedanput tražiti savjetovanje radi osiguravanja ispravnih podataka i informacija („ako je Komisija ispravno razumjela sve mjere“).

UPUTSTVA ZA IZRADU IZVJEŠĆA I ANALIZU

Neki praktični primjeri su dani s obzirom na opisivanje poduzetih mjera za primjenu u I odlomku – općenita pitanja za odluku Komisije:

Pitanje br. 1.2.: Opis bilo kakvih značajnih promjena pravnog okvira za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u zemlji članici tijekom razdoblja o kojem se izvještava.

Republika Hrvatska je uvela jedinstvenu definiciju mjesta rada pomoću nacrtu pravilnika o zaštiti na radu na mjestima rada, dodala je sobe za trudnice, dojilje i radnike s invalidnošću, uskladila odredbe o izlazima u slučaju nužde. Poslodavci moraju procijeniti, izabrati, omogućiti i održavati osobnu zaštitnu opremu.

Pitanje br. 1.3.: Opis dogovora za konzultaciju i uključivanje socijalnih partnera u pripremi ovog izvješća.

Izvješće će isticati stajališta socijalnih partnera. potrebno je savjetovati se sa socijalnim partnerima u skladu sa zakonima i/ili praksom zemalaj članica.

Slovački parner u twinningu će uključiti socijalne partnere od početka, a kao stakeholders tražimo službeno mišljenje o izvješću.

Socijalni partneri su obvezni dati komentar.

Pitanje br. 2.: Opis konkretnih mjera poduzetih radi primjene Direktiva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu (vezano provođenje zakona, podizanje svijesti, kampanje, smjernice, itd.) u razdoblju o kojem se izvještava.

Molimo opišite mjere poduzete radi primjene Direktiva o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu. Potrebno je naglasiti da ova točka obuhvaća sve Direktive vezane uz izvještavanja. (kao osnovu koristite tablicu suglasnosti)

Pitanje br. 2.7. Jesu li zemlja članica ili socijalni partneri poduzeli bilo kakve posebne mjere podržavanja malih i srednjih poduzeća u primjeni Direktiva? Molimo opišite te mjere.

Neki primjeri posebnih mjera za mala i srednja poduzeća:

Kampanje agencije Bilbao: prošle godine, kampanje o održavanju i zdravim radnim mjestima, godišnje nacionalne konferencije, smjernice dobre prakse prevedene i objavljene na internetskim stranicama državnih ministarstava i inspektorata rada, za sve poslodavce u svrhu elektronske registracije nesreća na radu?, besplatno internetsko pomagalo: OiRA (interaktivno internetsko pomagalo za procjenu rizika - *Online interactive Risk Assessment tool*) – pokrenuto krajem 2011. na konferenciji u Istanbulu: internetska stranica: <http://www.oiraproject.eu/>

Pitanje br. 2.8.: Imaju li mala i srednja poduzeća posebne poteškoće u pridržavanju odredbi Direktiva? Ako imaju, molimo opišite ih.

Neki primjeri posebnih poteškoća za mala i srednja poduzeća:

Financijsko i administrativno opterećenje, previše obveza, pisanje izvješća umjesto zarađivanja, nikakve mogućnosti za mjere prevencije nisu preuzete iz osiguranja u slučaju nesreća.

Pitanje br. 3.1.: Dajte primjere i pokazatelje koji prikazuju do koje su mjere Idrektive učinkovite ili neučinkovite u postizanju svojih ciljeva.

Zemlje članice mogu dati kvalitativne i kvantitativne podatke o učinkovitosti Direktiva (koristite tablicu s podacima iz točke 1.1).

Neki primjeri na temelju kojih je moguće donijeti zaključak:

- podaci vezani uz nesreće na radu i profesionalne bolesti, kvantitativni podaci o stopama učestalosti nesreća + stope učestalosti nesreća sa smrtnim ishodom + stope učestalosti profesionalnih bolesti = brojevi se smanjuju (dobar primjer) – sprječavanje prije sankcija ili više nezaposlenih ljudi ??, ispuniti cilj strategije zaštite zdravlja i sigurnosti na radu = smanjenje ukupne stope učestalosti za 25% do 2012.;

- troškovi i uštede koji su rezultat Direktiva, najmanji uvjeti određeni Direktivama,

- utjecaji na produktivnost, zapošljavanje i konkurentnost. Konkurentnija tvrtka je zdravija tvrtka? Da, manje neradnih dana za zaposlenike.

Pitanje br. 3.2.: Koje su poteškoće s kojima se susreće u praksi prilikom osiguravanja da Direktive postignu svoje ciljeve? Molimo dajte primjere.

Neki primjeri poteškoća u praksi na temelju kojih je moguće donijeti zaključak:

Financijsko opterećenje posebno za mala i srednja poduzeća;

Administrativno opterećenje za sve vrste poslodavaca – previše obveza koje je potrebno ispuniti istovremeno;

Niska osvještenost tvrtki po pitanju zakonodavstva;

Tehnički aneksi s previše detalja – potreba za vodičem dobre prakse;

Prvo sprječavanje, a onda sankcije – općenito pravilo, u praksi je obratno;

Rizici se ne analiziraju i ne procjenjuju globalno, nema interaktivnog pristupa;

Obveza dokumentiranja procjene rizika u svim vrstama poduzeća je jednokratna – potrebno je ažurirati dokument pri promjeni radnih uvjeta;

Poslodavci nedovoljno nadgledaju učinkovitost mjera;

Nema uzimanja u obzir psihosocijalnih faktora rizika.

Jedan primjer iz odlomka II koji se tiče posebne Direktive 89/654/EEC o mjestima rada

5. Je li zemlja članica poduzela dodatne mjere koje nisu uključene u Direktivu? Ako jest, molimo opišite ih i dajte razloge zašto su te dodatne mjere poduzete.

Da, Republika Hrvatska poduzela je neke dodatne mjere u nacrtu propisa o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu koje nisu obuhvaćene Direktivom 89/654/EEC. Razlog poduzimanju dodatnih mjera je održavanje učinkovitog pravnog pomagala čija je učinkovitost u praksi već dokazana (najmanje od godine usvajanja, 1984.), radi jasnog opisa pravnih mjera koje za cilj imaju osiguravanje pravne sigurnosti i razumljivosti, itd.

Slijede dodatni primjeri navedeni u nacrtu teksta novog propisa o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu koji nisu uključeni u Direktivu.

Članak 5 odlomak 3 Uređaje za nadgledanje moguće je postaviti na radno mjesto samo u svrhu zaštite od pljačke i na način na koji zaposlene osobe nisu stalno u prostoru kojeg uređaj snima.

Članak 5 odlomak 4: Radna mjesta moraju ergonomski biti ispravna.

Članak 11: Vodovodne cijevi i odvod

Članak 13 odlomak 5: Zidovi i stropovi na radnim mjestima moraju biti svijetlih boja.

Članak 28: Radna mjesta s visokim i niskim temperaturama

Članak 37: Prostorije za privremeno zagrijavanje ili hlađenje zaposlenika pri radu.

Te druga pitanja, primjerice: opis točne duljine, širine i visine su također dio nacrtu propisa o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu i povučeni su iz starog važećeg propisa o zaštiti na radu za radne i pomoćne sobe i prostorije br. 6/84.

Zaključci i prijedlozi

Glavni zaključci sastanaka skupine:

Koji BC nositelj će učiniti završnu prijavu EUROSTAT-u?

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje?

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu?

Državni zavod za statistiku?

Naše stajalište je da će to učiniti Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu jer raspolaže najboljim statističkim podacima i šifrira ESAW i EODS. Najjednostavniji je način unaprijediti postojeću strukturu koja je dokazala svoju učinkovitost.

Druga mogućnost je određivanje obveze završne prijave EUROSTAT-u Državnom zavodu za statistiku.

Državni zavod za statistiku je prikladan partner za EUROSTAT na razini zemlje članice, ima i druge obveze predaje statističkih podataka.

Sada je potreban politički dogovor s Republikom Hrvatskom. Bez političkog odobrenja, priručnik neće biti moguće primjenjivati u praksi – posebno za dijelove koji se tiču izvještavanja ESAW i EODS. Političko odobrenje će odlučivati o sljedećem:

1. Procjena odgovornog tijela za prijavu koje će izvještavati u BC EUROSTAT-u te
2. Određivanje obveza tijela koje vrši izvještavanje.

Donositelji odluka mogu koristiti naše prijedloge spomenute u priručniku.